

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.08.05 № 02/715
танай -ны № -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН РАШААНТ
СҮМҮН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН
ХОРООНЫ ДАРГА Д.ӨНӨРБОЛД
ТАНАА

Г Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5.4-т заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хөвсгөл аймгийн Рашаант сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох Хөвсгөл аймгийн Рашаант сумын Монгол Ардын намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Хөвсгөл аймгийн Рашаант сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигч нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо, судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817 - 1 : 2020 Төрийн аудит. Тулгуур зарчим, MNS 6817 - 6 : 2020 Төрийн аудит. Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817 - 8 : 2020 Төрийн аудит. Нийцлийн аудит стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Боловсруулсан:
Хянасан:
Хувь: 3
Огноо: 2024.08.05

М.Түншээр
Д.Шагчилагч

Дүгнэлт

Хөвсгөл аймгийн Рашиант сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор Хөвсгөл аймгийн Рашиант сумын Монгол Ардын намын хорооны ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлага болон холбогдох хууль, тогтоомжид тус тус нийцсэн байна.

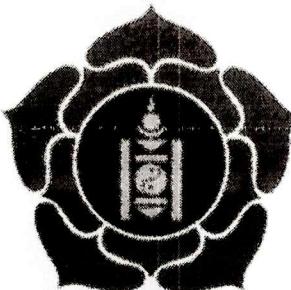
Хөвсгөл аймгийн Рашиант сумын Монгол Ардын намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр (¹⁰ хуудас)-ийг хавсаргав.

Хувийг: Хөвсгөл аймгийн Рашиант сумын Монгол Ардын намын хороонд.

Хувийг: Хөвсгөл аймгийн Рашиант сумын Сонгуулийн хороонд.

Хавсралт ¹⁰ хуудастай.

**МОНГОЛ
АРДЫН НАМ**

**ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН РАШААНТ СУМЫН
ИТХ-ЫН 2024 ОНЫ СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН МӨРИЙН
ХӨТӨЛБӨР**

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

- 1.1. ЭРҮҮЛ МЭНД
- 1.2. БОЛОВСРОЛ
- 1.3. СОЁЛ СПОРТ
- 1.4. НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ, ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

- 2.1. ХАА-Н УЙЛДВЭРЛЭЛ
- 2.2. ЖИЖИГ ДУНД УЙЛДВЭРЖИЛТ
- 2.3. ТӨСӨВ САНХҮҮ, СТАТИСТИК
- 2.4. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

ГУРАВ. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО:

ДӨРӨВ. ДЭД БҮТЭЦ, СУМЫН ТӨВИЙН ТОХИЖИЛТЫН БОДЛОГО:

- 4.1. ДЭД БҮТЭЦ
- 4.2. СУМЫН ТӨВИЙН ТОХИЖИЛТ

ТАВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО:

Сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн
2024 оныр сарынөдрийнр тогтоолоор батлав.

**Рашаант сумын ИТХ-ын 2024 оны сонгуульд МАН-аас
дэвшүүлж буй мөрийн хөтөлбөр**

МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮНДЭСЛЭЛ:

- ✓ Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль
- ✓ Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль
- ✓ МУ-ын алсын хараа – 2050 хөгжлийн хөтөлбөр
- ✓ Хөгжсөн Хөвсгөл 2030 хөтөлбөр
- ✓ Хөвсгөл аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл
- ✓ 2024 оны УИХ болон аймгийн ИТХ-ын сонгуульд МАН-аас дэвшүүлсэн мөрийн хөтөлбөр.
- ✓ Рашаант сумын ард иргэдийн санал.

УРИА: “ИРГЭН ДЭЭ ЭЭЛТЭЙ, ШУДРАГА ТӨРИЙН ТӨЛӨӨ”

ЗОРИЛГО: Орон нутгийнхаа хөгжлийг хурдаасгаж, иргэдийнхээ амьдралын чанарыг дээшлүүлж, иргэн бүрээ дэмжсэн сүм болоход чиглэгдэнэ.

НЭГ. ХУНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Хүний хөгжлийн цогц бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

1.1. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТАЛААР:

1.1.1. Орон нутгийн төр, хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг бэхжүүлж, эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний чанар,

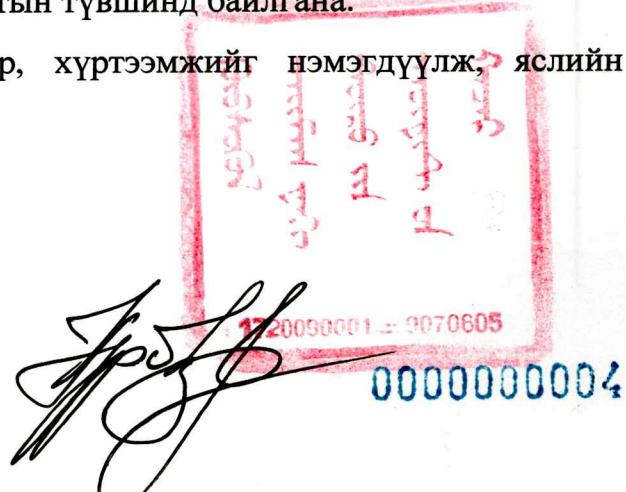
17090001-9070605
0000000003

хүртээмж, үр дүнг дээшлүүлж, чадварлаг, ёс зүйтэй хариуцлагатай хүний нөөцийг төлөвшүүлнэ.

- 1.1.2. Өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх эрт илрүүлэгийн үзлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн салбарт цахим шилжилтийг эрчимжүүлнэ.
- 1.1.3. Эрүүл амьдралын хэв маягийг дэмжсэн дасгал хөдөлгөөн, спорт, нийтийн биеийн тамираар хичээллэх, эрүүл зөв хооллох, өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх нийгмийн эрүүл мэндийн үйлчилгээг орон нутагт үр дүнтэй зохион байгуулна.
- 1.1.4. “ЭЛЭГ БҮТЭН МОНГОЛ” “ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ ШҮД” “УМАЙН ХҮЗҮҮН ХАВДАРГҮЙ МОНГОЛ” хөтөлбөрүүдийг орон нутагт үр дүнтэй хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5. Эрүүл мэндийн төвийн эмнэлгийн багаж, тоног төхөөрөмж, хатуу зөвлөн эдлэлийг стандартын дагуу болгохыг чухалчилна.
- 1.1.6. Эмнэлгийн ажиллагсдын нийгмийн асуудал, ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулах, тэднийг гадаад дотоодын чадавхжуулах, мэргэшүүлэх сургалтуудад хамруулахыг дэмжинэ.
- 1.1.7. “Эмийн зохистой хэрэглээ” аяныг жил бүр зохион байгуулж, нэн зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалтыг нэмэгдүүлж, эмийн чанар, аюулгүй байдалд тавих, иргэд олон нийт төрийн хяналтыг сайжруулна.
- 1.1.8. Эрүүл мэндийн төвийн барилгад өргөтгөл хийж орны тоог нэмэгдүүлнэ.

1.2. Боловсролын талаар:

- 1.2.1. Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдвал зохих хүүхдүүдийг бүрэн хамруулж, анги дүүргэлтийг стандартын түвшинд байлгана.
- 1.2.2. Хүүхэд харах үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, яслийн үйлчилгээг сэргээнэ.

- 1.2.3. Боловсролын багц хуулийг орон нутагт үр дүнтэй хэрэгжүүлж, цэцэрлэг, сургуулийн орчныг камержуулах, хүүхдийн аюулгүй, ээлтэй суралцах орчныг бүрдүүлнэ.
- 1.2.4. Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад нийгмийн ажилтантай болгох асуудлыг мэргэжлийн байгууллагад тавьж шийвэрлнэ.
- 1.2.5. Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол болон сургуулийн үдийн хоолны стандарт, чанарт өөрчлөлт гаргах, орц найрлагыг нэмэгдүүлэх, шим тэжээл, амин дэмээр баялаг хоол, сүү, сүүн бүтээгдэхүүнээр үйлчлэхийг зорино.
- 1.2.6. “Монгол хүн” бэлтгэх бодлогын хүрээнд албан бус боловсролын төвийг ЕБС-ийн дэргэд байгуулах, түүнд хамрах хүрээг өргөжүүлэхийг дэмжинэ.
- 1.2.7. Хичээлээс гадуурх хүүхдийн сонирхол авьяас чадварыг хөгжүүлэх сонгон, секц, дугуйлангийн үйл ажиллагааг дэмжиж өргөжүүлнэ.
- 1.2.8. Хөдөөгийн багуудад зуны цэцэрлэгийн гадна орчны тохижилт, аюулгүй байдлыг сайжруулах асуудлыг дэмжин ажиллана.
- 1.2.9. Дотуур байрны 160 дээш хүүхдийн хүчин чадал бүхий барилгын зураг төсөв хийлгэх, Хуучин дотуур байранд их засвар хийнэ.
- 1.3. Соёл, спортын талаар:**
- 1.3.1. Соёл спортын салбарын материаллаг орчин, нөхцөлийг дээшлүүлж, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, хөгжмийн зэмсэг, спортын хэрэглэлийн хангалтыг сайжруулахыг бодлогоор дэмжинэ.
- 1.3.2. Нийтийн номын сан болон орон нутаг судлах танхимыг орчин үеийн шаардлагад нийцүүлэн тохижуулж, соёлын төвийг мэргэжлийн боловсон хүчинээр бэхжүүлж, чадавхижуулана.
- 1.3.3. Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг орон нутагт үр дүнтэй хэрэгжүүлнэ, соёлын биет ба биет бус өвийн мэдээллийн санг баяжуулж, хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна.
- 1.3.4. Хөдөөгийн багт ажиллах соёл урлагийн зөөврийн тайзтай болгоно.

0000000005

- 1.3.5. Сумын биеийн тамирын арга зүйчийг ажиллуулна.
 - 1.3.6. Сумандаа соёл, спортын цогцолбор барьж ашиглалтад оруулах ажлыг шийдвэрлүүлнэ.
 - 1.3.7. Багийн спортын уралдаан, тэмцээн, олимпиад болон баг хамт олны хэрэгцээнд 15-аас дээш хүний суудалтай машинтай болгоно.
- 1.4. Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар:**
- 1.4.1. Хүн амынхаа нийгмийн бүлэг /хүүхэд, залуучууд, ахмад настан, эхчүүд, эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд/ бүрд чиглэсэн хөгжлийн бодлого, хөтөлбөр, төслүүдийг орон нутагт үр дүнтэй хэрэгжүүлнэ.
 - 1.4.2. Амьжиргааны баталгаажих түвшингээс доогуур орлоготой иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлж, ядуурлын түвшинг бууруулах бодлого баримтлна.
 - 1.4.3. Төрөөс үзүүлж буй нийгмийн халамж, тусламж үйлчилгээг зөвхөн зорилтод бүлэгт чиглүүлж ажиллана.
 - 1.4.4. “Нэг өрх-Нэг ажлын байр” бодлого баримталж, Бага болон дундаж орлоготой өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж, суманд 150-аас доошгүй ажлын байр шинээр бий болгож, ажилгүйдлийн түвшинг бууруулна.
 - 1.4.5. Хөдөөгийн сэргэлт бодлогын хүрээнд баялагын сан, нийгмийн даатгалын сангаар болон ипотек, 3%-ийн зээлээр дамжуулан төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр иргэдээ орон сууцжуулах төрийн бодлогыг сумандаа хэрэгжүүлнэ.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

Сумынхаа эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангаж, жижиг дунд үйлдвэржилтийн бодлого баримтлна.

0000000006

2.1. ХАА-Н ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТАЛААР:

- 2.1.1. ХАА-н үйлдвэрлэлийг эрчимжүүлэх бодлого баримталж, уг салбарт фермерийн аж ахуй болон хоршооллыг бодлогоор дэмжинэ.
- 2.1.2. “Рашаант хөгжил-2025-2035” хөгжлийн дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж, түүнийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.3. “Монгол мал” хөтөлбөр болон “Шинэ хөдөө” төслийн хүрээнд мал сүргээ эрүүлжүүлэх, чанар, ашиг шимийг сайжруулах ажлыг эрчимжүүлэх бодлого баримталж ажиллана.
- 2.1.4. Хөдөөгийн сэргэлт бодлогын хүрээнд сумандаа “Шинэ хоршоо” хөдөлгөөнийг өрнүүлж, малчдын боловсрол, эрүүл мэнд, нийгэм соёлын үйлчилгээг хоршоогоор дамжуулан хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.5. МАА-ын бүтээгдэхүүний /мах, сүү, арьс шир, ноос, ноолуур/ боловсруулалт хийх жижиг, дунд үйлдвэр цехийг бодлогоор дэмжин, зээл төсөл хөтөлбөрт хамруулах арга хэмжээ авна.
- 2.1.6. Газар тариалангийн эргэлтийн талбайн ашиглалтыг сайжруулж, “Атар-IV” аяныг орон нутагтаа үр дүнтэй хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.7. Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах, бодлогын хүрээнд “Хүнсний хувьсгал” хөтөлбөрийг орон нутагтаа ургэлжлүүлэн, гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжинэ.
- 2.1.8. Дөрвөн улирлын хүлэмж, агуулах, зоорийн аж ахуй болон гахай, тахиа, өндөг, зөгийн аж ахуй эрхлэх үүсгэл санаачлгыг бодлогоор дэмжин хөгжүүлнэ.
- 2.1.9. Малчид, тариаланчид, ногоочдын залгамж халааг бэлтгэх аяныг хэрэгжүүлж, малын эмч, мал зүйч бэлтгэх бодлого баримтлана.

2.2. ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРЖИЛТИЙН БОДЛОГЫН ТАЛААР:

- 2.2.1. Ажлын байр олноор бий болгох, тогтвортой үйл ажиллагаа явуулах дараах үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжин хөгжүүлнэ.

Үүнд:

0000000007

- Барилгын материалын үйлдвэр, цех
- Эсгий, эсгий эдлэлийн үйлдвэр.
- МАА-н бүтээгдэхүүний анхан шатны боловсруулалт хийх үйлдвэр.
- Монгол гэр, тавилгын үйлдвэр
- Жимс жимсгэнэ болон хүнсний ногоо нөөцлөх, даршлах өрхийн үйлдвэрлэл, цех.
- Талх гурилан бүтээгдэхүүний үйлдвэр.

2.2.2. Орон нутагт үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг түлхүү хэрэглэхийг иргэддээ уриалж, төрийн худалдан авалт, тендерт орон нутгийн үйлдвэр, бизнес эрхлэгчид, баялаг бүтээгчид оролцохыг дэмжинэ.

2.3. Төсөв, санхүү, статистикийн талаар:

2.3.1. Төсөв санхүүгийн шинэчлэлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, санхүүгийн албаны ажилтнуудыг чадавхижуулна.

2.3.2. Төр хувийн хэвшлийн статистик, хүн ам, өрхийн мэдээллийн сангийн баяжилт тооцооллыг сайжруулж, цахим үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ.

2.3.3. Төсвийн үр ашиггүй зардлыг танаж, хэмнэлтийн горимыг баримталж, төсвийг үр дүнтэй зарцуулна.

2.3.4. Орон нутагт хөрөнгө оруулалтыг оновчтой төлөвлөж, Хоршоо хөгжүүлэх сан болон орон нутгийн хөгжлийн сан бусад сангруудын үйл ажиллагааг хуулийн хүрээнд зохион байгуулна.

2.4. Аялал жуулчлалын талаар:

2.4.1. Аялал жуулчлалыг сумын эдийн засгийн туслах салбарын нэг болгон хөгжүүлэх хөтөлбөр гарган хэрэгжүүлнэ.

2.4.2. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүнийг сумандаа бий болгох түүх, соёлын болон орон нутагтай танилцах аялал жуулчлалыг дэмжин хөгжүүлэнэ.

2.4.3. Дарба бандида гэгээнтний түүх соёлыг харуулсан шашны 108 шат бүхий цогцолбор байгуулах ажлыг шийдвэрлүүлнэ.

2.4.4 Сандил ууланд янгир нутагшуулж, байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтад авч аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

ГУРАВ. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО:

Байгаль орчноо унаган төрхөөр нь хадгалан өвлүүлэх, эко системийн тэнцвэрт байдлыг хангахыг чухалчилна.

3.1.1. Байгаль орчныг хамгаалах, нөөцийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээхэд нутгийн иргэд, олон нийтэд түшиглэсэн менежментийг хэрэгжүүлнэ.

3.1.2. “Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг орон нутагт эрчимжүүлж, айл өрх бүр эзэмшлийн газартaa мод тарих аяныг өрнүүлж, бодлогоор дэмжинэ. Сумын ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу сумын төвийг ойжуулна.

3.1.3. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх, ойн түймэрээс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах менежментийг сайжруулж, мэргэжлийн байгууллагын оролцоотойгоор түүнтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлнэ.

3.1.4. Ус, хөрс, орчны бохирдлыг багасгах, түүнтэй хийх тэмцэлд төр, олон нийт, иргэдийн оролцоо, хяналтыг өндөржүүлж, ногоон байгууламжтай талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

3.1.5. Гал түймэр, үер, газар хөдлөлт зэрэг байгалийн гамшгаас сэргийлэх, болзошгүй эрсдэлийг бууруулах, ажлын шинэ менежментийг хэрэгжүүлнэ.

3.1.6. Бэлчээрийг усжуулах, худагжуулах ажлыг үргэлжлүүлэн, бэлчээр ашиглалтын журам гарган, малчдыг хариуцлагажуулна.

3.1.7. Голуудын хамгаалалтын зурvasыг шинэчлэн тогтоож, амралт, чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх отог байгууламжийг хувийн хэвшлийн оролцоотойгоор бий болгохыг дэмжинэ.

3.1.8. Цаг-уурын өртөөг бэхжүүлж, цаг агаарын мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд шуурхай хүргэх, түгээх ажлын чанар, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.

3.1.9. Үйлдвэр үйлчилгээний зориулалтаар газар олгохдоо Тухайн багийн иргэдийн саналыг үндэслэж шийдвэрлэж байх журам боловсруулж мөрдөнө.

ДӨРӨВ. ДЭД БҮТЭЦ, СУМЫН ТӨВИЙН ТОХИЖИЛТЫН БОДЛОГО:

Сумын ерөнхий төлөвлөлттэй уялдуулан хөгжүүлж, иргэдийн ая тухтай
орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхийг зорино.

4.1. Дэд бүтцийн талаар:

4.1.1. Иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд газар эзэмшигүүлэх, өмчлүүлэх ажлыг хуулийн хүрээнд төлөвлөлтийн дагуу олгох, гэр бүлийн хэрэгцээний газар өмчлөлийг нэмэгдүүлнэ.

4.1.2. Нэгдсэн дулаан түгээх зуухны янданг утас шүүгчтэй болгох, орчны бохирдлыг бууруулах арга хэмжээ авна.

4.1.3. Сумын төвийн доторх цахилгааны О4-ын шугамыг төмөр бетонон тулгууртай сип шугамаар солих, трансформаторуудыг шинэчлэх асуудлыг мэргэжлийн газруудаар шийдвэрлэх арга хэмжээ авна.

4.1.4. Сумын төв доторх замуудыг засаж, сайжруулан, 5 км бетонон зам шинээр байгуулах, авто замын болон явган хүний замыг тэмдэгжүүлэх үүсгэл санаачлагыг дэмжин ажиллана.

4.1.5. Хөдөөгийн багуудад хүчин чадал сайтай 4G сүлжээ бий болгож, хот айл, иргэдийн үүсгэл санаачилгаар “Starlink” үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.

4.1.6. Орон нутгийн чанартай зам даваануудыг засч сайжруулан, тэмдэгжүүлж, аюулгүй байдлыг хангана.

0000000010

4.1.7. Сумын хилийн цэс, нутгийн зарим маргаантай заагуудын зэргэлдээх аймаг сумдын удирдлагуудтай тохиролцож, баталгаажуулна.

4.2. Сумын төвийн тохижилтын талаар:

4.2.1. “Хашаандаа сайхан амьдарцгаая” хөдөлгөөн өрнүүлж, гудамж, хэсгүүдийг эмх цэгцтэй болгож, “Жишиг гудамж” төсөл хэрэгжүүлнэ.

4.2.2. Хүн амын ундны усны хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах, ундны усны бүх худгуудыг ус зөөлрүүлэгчтэй болгохыг зорино.

4.2.3. Баярын талбайн ард Цэнгэлийн голд шинээр гүүр барина.

4.2.4. Хог хаягдлыг ялгах, дахин боловсруулах, байгальд ээлтэй аргаар устгах технологи, менежментийг судлан хэрэгжүүлнэ.

4.2.6. Ундны усны аюулгүй бүсэд байгаа айл өрхийн 00-ыг био жорлон, бохирлын байгууламж байгуулах замаар нүхэн жорлонгоос татгалзах хөдөлгөөн өрнүүлж, хөрсний бохирдлыг бууруулна.

4.2.7. Золбин нохой, хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлтийн ажлыг тогтмолжуулж, хууль журмуудын хэрэгжилтийг ханган ажиллана.

4.2.8. Сумын төвөөс малтай иргэдийг гаргах, малчны хороолол бий болгоно.

ТАВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО:

Төрийн албыг хүний эрхийг дээдэлсэн, ил тод нээлттэй, мэргэшсэн, чадварлаг, ёс зүйтэй, хариуцлагатай алба болгон төлөвшүүлнэ.

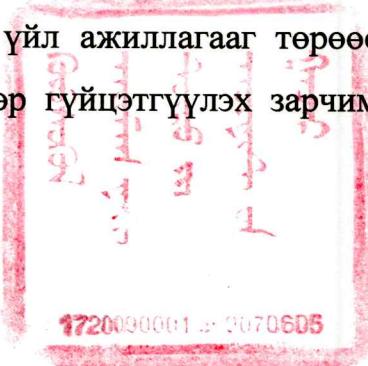
5.1.1. Төрийн албаны аливаа шийдвэр гаргалтад хүний эрхийн мэдрэмжтэй хандаж, хүний эрхийг хангах үндэсний II хөтөлбөрийг орон нутагт үр дүнтэй хэрэгжүүлнэ.

5.1.2. Нутгийн захиргааны байгууллагын тогтоол, шийдвэр, гэрээ хэлцэл, мэдээллийн санг олон нийтэд нээлттэй, ил тод болгоно.

5.1.3. Орон нутагт авлигатай тэмцэх, шударга бус зүйлийг үл тэвчих сэтгэлгээ хандлагыг бүх нийтэд төлөвшүүлнэ.

- 5.1.4. Төрийн албаны бүх шатанд хүний нөөцийн чадавхыг бэхжүүлж, тэдний нийгмийн баталгааны бодлогыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэнэ.
- 5.1.5. Төрийн бүх үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэхийг чухалчилж, “Ухаалаг Е-mongolia” системийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, “ХҮР-ДАН” төвийн үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.
- 5.1.6. Төрийн үйлчилгээнд процессын дахин инженерчлэл хийж, аливаа шат дамжлагыг бууруулж, иргэд бизнест шуурхай чадварлаг, чанартай үйлчилгээ үзүүлэхийг эрхэмлэнэ.
- 5.1.7. Төрийн албан хаагчдын ажлын хариуцлага, үр дүнг үнэлэх гүйцэтгэлийн үнэлгээний тогтолцоог үр дүнтэй нэвтрүүлнэ.
- 5.1.8. Нийгмийн дэг журам хангах, гэмт хэрэг зөөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, түүнтэй тэмцэх, талаар 2025-2028 оны төлөвлөгөө гарган, түүнийг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.
- 5.1.9. Нутгийн удирдлагын ордон ЗДТГ-ын байрыг барих ажлыг шийдвэрлүүлнэ.
- 5.1.10. Төр хувийн хэвшлийн түншлэл, болон ТББ-ын үйл ажиллагааг төрөөс дэмжиж төрийн зарим чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлэх зарчим баримтлана.

0000000012

